

narodi bil rimski narod izvoljeno orodje v rokah premodrega Boga, ki vodi in ravna usodo narodov. Ali je mogočna rimska država bila samo za to, da bi nekaj časa strahovala svet, potem pa se zvalila v grob? Nikakor!

Judovska shodnica je bila predpoda Kristusove cerkve, in ko se je približalo božje kraljestvo, umaknila se je shodnica. Tako je tudi rimska država bila nekaka priprava na novo kraljestvo, in ko je to prišlo, izginila je kakor luna pred solncem. Z rojstvom Zveličarjem v Rim dobil nov pomen, postal je središče novega kraljestva, ki bo trajalo vekomaj. Pripoveduje se, da je cesar Avgust nekoč vprašal boga Apolona, kdo bo za njim vladal rimsko državo. Daroval je maliku veliko daritev, toda Apolon nič ni odgovoril. Daroval je drugič, pa zopet nič. Daroval je tretjič, in sedaj dobi odgovor: »Hebrejski otrok, Bog sam in gospod vseh bogov, me sili zapustiti ta kraj in se vrniti v žalostno brezno. Pojdi tedaj odslej brez odgovora od mojih oltarjev proč!« Pred tem »hebrejskim otrokom«, ki se je rodil v Betlehemu, so se podirli paganski maliki in ta novi kralj je postavil svoj sedež ravno v Rimu, ker tukaj ima svojega namestnika. Zatorej je Božič tako pomenljiv v Rimu.

Pa še več! Stari Rimljani so ponosno kazali na staro slamnato bajtico, v kateri je nekda prebival Romul, ustanovitelj mesta Rima in rimske države. Krščanski Rim pa ima mnogo več. V veličastni cerkvi S. Maria Madžore ali Marije Snežne se hrani dragocen zaklad: ostanek jaslí Jezusovih. Edino na božični prazniki jih slovesno izpostavijo na oltar, da jih lahko vsak vidi. V prejšnjih časih so popoldne papež imeli tukaj večernice, a dandanes papež ne morejo iz Vatikana. Ljudstva je vedno vse polno, vsak bi si rad po večkrat ogledal to svetinjo. Jaslice pa niso več takšne, kakršne so bile nekda, ampak so razdrté in deske s pozlačenimi obroči zvezane. Pet kratkih desek je, ki so od starine že čisto črne. Hranjene so v kristalni omarici, ki je obrobjena z zlatom in dragim kamenjem. Daroval jo je španski kralj Filip VI.

Že prvi kristijani so visoko častili jaslíce, v katerih je kralj nebes in zemlje ležal na trdi slamici. Cesarica sv. Helena je sama potovala v Betlehem in jih dala s srebrom okovati. Sv. Jeronim nam pripoveduje, da so ob njegovem času cele trume ljudi od vseh krajev sveta prihajale v Betlehem gledat sv. jaslí. Čim bolj se je krščanska vera širila, tem več romarjev je prihajalo v Betlehem. Ko so pa mohamedanci osvojili sv. deželo, so kristijani vzeli jaslíce, da ne bi prišle nevernikom v roke, in so jih ob času papeža Zaharija, okoli 750 prinesli v Rim, kjer se še dandanes hranijo.

V Rimu ni navada, da bi po hišah delali božično drevo in jaslíce, saj jim tudi ni treba, ko imajo prave jaslíce. Ko smo si ogledali sv. jaslíce, poklekimo in molimo prav pristrčno božjega Zveličarja, ki je nekda med temi deskami ležal, zahvalimo ga, da se je ponižal stopiti z nebes v betlehemske hlev, in ga prosimo, naj pride prebivati tudi v naša srca!

Sedaj pa pojdimo dalje! Neštevilne množice rimskega ljudstva hité na Božič in skozi celo osmino v cerkev »S. Maria in Ara coeli«, ki je na severoizhodni strani Kapitola. 124 marmornih stopnic vodi do cerkve. V tej cerkvi je shranjen »il santo bambino«, katerega Rimljani nenavadno časté. To je lesen kip božjega Deteta, priprost sicer, pa neka posebna miloba ga obdaja. Napravil ga je neki priprosti frančiškan iz oljkega drevesa, ki je rastle v vrtu Getsemani. Pozneje ga je vzel s seboj v Rim, kjer se do današnjega dne hrani. Kronika frančiškanskega samostana pripoveduje, da se je

zgodilo že več čudežev po njem. Še dandanes ga nosijo k bolnikom, zlasti k bolnim otrokom.

Znamenite so v tej cerkvi tudi tako imenovane »otroče pridige«. Celo božično osmino namreč majhni otroci, od 4—9 let, govorijo hvalospeve novorojenemu Detetu. Prav pomenljivo in ganljivo je, kako te nedolžne stvari častijo s svojimi »govorčki«. Stvarnika nebes in zemlje, ki je bil tudi otrok. Vsaki dan je cerkev polna, vsakdo želi slišati te male »pridigarje« in »pridigarice«. Nasproti jaslícam je postavljen oder tako, da govorniki gledajo na božje Dete. Kako pogumno, živahno in pristrčno govorijo! Z rokami mahajo kakor pravi pridigarji, nekateri pokleknejo ter z razprostrtimi rokami in v nebo uprtimi očmi slavijo novorojenega Zveličarja. Nekateri dajo tudi blagoslov poslušalcem. Kajpada da se včasih tudi kaj smešnega pripeti; otroci so otroci. Tako sem se tudi jaz imel priliko malo nasmejati. Na oder prikobaca štiriletni fantek; majhen, da bi ga lahko v žepu odnesel. Prav priljudno se nam nakloni, potem pa začne samozavestno govoriti. Naenkrat pa se mu ustavi in ne gre dalje. Zraven stoječa deklica mu hoče pomagati, on pa se stegne kakor kak možak in ji ponudi zausnico, potem začne pogumno dalje govoriti, kakor bi se nič ne bilo zgodilo.

Smešnica. Neki gospod je šel mimo neke hiše. Na pragu je sedel majhen deček in vprašal: »Gospod, ali se ne bojite našega psa?« Gospod ga vpraša: »Kje pa ga imate?« — »Naš oče nam ga drugo leto mislijo kupiti.«

Razne stvari.

Domače. (Imenovanje). Milostljivi knezoškofo so dne 5. februarja imenovali dekanjskim upraviteljem dekanije Nova cerkev veleč. gospoda kanonika dr. Lav. Gregorčeca, državnega poslanca in župnika pri Novi cerkvi. Preč. gospod kanonik Karol Gajšek, župnik na Dobrni, so se bili namreč vsled bolezni odpovedali dekanjskim opravkom.

(Deželni zbor v Gradcu in Slovenci.) Učni odsek je gledé na dovolitev nove celjske gimnazije izrekel »najglobkejšo obžalovanje« ter prosi osrednjo vlado, da ničesar Slovincem ne dovoli, kar bi Nemce izzivalo. Grda nemčurska zagrizenost!

(Kaj bode z novo lovsko postavo?) Včeraj je bil razgovor v deželnem zboru o tej postavi. Ker je § 52 večina zavrgla, izročili so ves načrt zopet odseku. Bog ve, kako dolgo ga bodo ondi kuhali!

(Nova gospodarska knjižica) je izšla in se glasi »Gospodarske izkušnje, sadjerejske, zlasti vinogradniške. Spisal Simon Gaberc, župnik Framski«. Knjižica je ponatisek iz Slov. Gospodarja, ima 6 slik, 66 strani ter stane 20 kr., po pošti 3 kr. več. Prodaje jo tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Knjižica je vse priporočbe vredna; čisti dobiček je namenjen mariborski dijaški kuhinji in šoli na Framu.

(Potres). V noči od 6. na 7. februarja po polnoči so čutili pri Sv. Petra na Medvedovem selu precej močen potres in slišali podzemsko bobnenje. Nekateri so čutili tudi okoli polnoči precej močen potres. Škode ni nikake napravil.

(Nesreča). Pri Blažu Ledeniku v Radislu pri Slivnici so izkopali 16 metrov globok vodnjak. Prišli so dne 5. febr. do vode, vlekli so jo ven, da začnejo zidati. Voda je zmrznila in Ledenikovi ženi je izpodletelo in je padla v vodnjak, iz katerega so jo le še malo živo izvlekli. Drugi dan je reva umrla, 27 let stara.

(Postni list) milostlj. knezoškoča obravnava letos molitev »Češčena Marija«. Gotovo bode ta ne samo zelo učeno, ampak tudi poljudno pisani list mnogo pripomogel, da se Lavantinci vnovič utrdé v češčenju ljube Matere božje.

(Ptujška avtonomija). Deželni zbor je dovolil, da se na Ptuj zviša davek na meso, ki se pripelje v mesto, za 20 odstotkov. Nemški Ptujčani še jo bodo tako daleč zavozili z različnim obdačevanjem, da nič ne bodo jedli, ampak samo vohali ob avtonomiji!

(Iz maščevanja). V Št. Juriju ob juž. žel. bi se dne 29. jan. bil imel poročiti cerkovnik Fr. Gerzina z udovo M. Kukovič. Med mašo pa zapazita dva fanti, da v zvoniku gori. Ogenj so hitro pogasili. Zažgal je nekdo iz družine Brglezove v Št. Juriju. S hčerjo te družine je ženin Fr. Gerzina imel znanje, katero je pa razdrl, da vzame Kukovič. Iz jeze so dekle in njeni svoji sklenili preprečiti poroko s tem, da eden zažge cerkev. Dekletov brat je že pod klinčom.

(Novi okrajni šolski nadzornik). Nadučitelj na ljudski šoli v Trbovljah, gosp. Gustav Vodusek, je imenovan okrajnim šolskim nadzornikom za šolski okraj Brežice-Sevnica-Kozje.

(Deželni šolski svet) je zvišal plače učiteljem na 57 solah. Od teh šol so na Spodnjem Štajarskem samo štiri našle milost pri nemškem deželnem šolskem svetu. Taka vam je nemško-liberalna pravičnost!

(Ogenj). V Kamnici pri Mariboru je nastal dne 1. febr. opoldne, v viničariji Jakoba Bancalarija ogenj, ki je hitro uničil poslopje, hlev, prešo in pohištvo. Škode je okoli 1000 gld. — V občini Vitanu v ormožkem okraju je začelo dne 2. febr. opoldne goreti pri posestniku Jakobu Zadravcu. Ogenj je uničil zavarovana gospodarska poslopja, pa tudi nezavarovano krmo in slamo. Škode je nad 1000 gld.

(Pohvala). Pri zadnji izvolitvi župana in svetovalcev v Cirkovcah so se odborniki tako lepo obnašali, da jih je g. komisar pohvalil, rekoč: »Že sem videl več volitev, a takega reda in discipline še nisem našel!«

(Visoke vinske cene). Pri dražbi vina iz kletij grofa Merana v Pekrah blizu Maribora so se dosegle visoke cene 91 kr. za liter.

(Umrl) je dne 6. febr. v Wörishofnu, v znanih Kneipovih toplicah, č. g. Karol Wenig, bivši kaplan laporski, v 29. letu svoje dobe. Naj v miru počiva!

(Razširjanje ljudskih šol). Deželni šolski svet je odredil, da se morajo razširiti šole, enorazrednica pri Sv. Bolfanku pri Bišu v dvorazrednico, slov. tri-razrednica v Vitanju v štirirazrednico, štirirazrednica v Makolah v petrazrednico; tudi je dovolil, da se smeta razširiti dvorazrednica v Studenicah v trirazrednico in trirazrednica v Petrovcah v štirirazrednico.

(Spremembe pri sodiščih). Okrajni sodnik v Celju je postal g. Ludovik Perko. Okrajnim sodnikom pa so imenovani gg. dr. K. Gellingsheim za Kozje, J. Kristof za Šmarije in dr. J. Fraidl, sodnijski pristav v Ptuj, v Črnomlju. — Bivši okrajni sodnik kozjanski, g. Anton Fras, je dne 6. febr. umrl v Celju.

(Laški veliki Nemci) priredijo danes pri Horjaku »pauernball«. Čudno, da so Nemci in Slovence na ta »ball« vabili v »krofasti« nemščini!

(Dani sel) »Občinski urad Zakot pri Brežicah«, tako se oglasi občinski pečat velike občine Zakot, mesto starega nemškutarskega: »Orthgemeinde Sakoth!« Čast novemu, vrlemu županu Lapuhu! Župani slovenski, posnemajte ga!

(Bela žena). V Kočevju je umrla dne 3. febr. čast. sestra Digna Tumpej, prednica usmiljenih sester v tamošnjem sirotišču. Blaga pokojnica se je rodila 1860.

v Št. Lovrencu na Dravskem polju, iz katere fare je rojenih okoli 25 usmiljenih sester.

(Društvene. (Dijaski kuhinji) v Mariboru so darovali p. n. gg. častni kanonik Jakob Meško 5 fl., župnik Franc Klepač 5 K, bl. g. Janez grof Nugent v Pragi 20 fl., na gostiji Ostre-Babičevi v Bunčanih na Murskem polju se je nabralo 6 fl. 1 kr.

(Bralno društvo pri Sv. Marku) priredi v nedeljo, dne 16. svečana ob 3. popoldne v gostilnici g. M. Čeha narodno veselico s petjem. Peli bodo domači fantje in moške. Potem govori g. podučitelj Vinko Šerona o petju. Pri prosti zabavi se še poje več narodnih pesmij.

(Bralno društvo »Mir«) pri Veliki Nedelji priredi v gostilnici g. Alta v nedeljo, dne 16. febr. šaljivo tombolo in prosto zabavo. Brez vstopnine.

(Slov. kat. bralno društvo pri Novi cerkvi) priredi v nedeljo, dne 16. februarja 1896 popoldne ob 4. uri veselico v šolskih prostorih. V vspejdu je petje, pozdrav predsednikov in »Kovac«, šaljivi prizor s petjem.

(Iz drugih krajev. (Evo kmečke prijatelj) V torek je v nižjeavstrijskem deželnem zboru stavil krščanski socialista Gregorič nujni predlog, naj se v občini Kros in Triel pošlje komisija, ki naj pregleda škodo,ouzročeno po zajcih. Liberalni grof Auersperg je rekel, da komisijo »ven vrže«, ako pride na njegovo posestvo. V istem smislu je govorilo več liberalcev, med tem ko se je zlasti dr. Lueger potegoval za kmečke koristi, kar tudi drugekrat stori.

(Srebrne desetice in petice.) Od dne 1. jan. t. l. se več ne izda ta denar pri c. kr. blagajnicah in uradih. Nasproti temu pa se vzame ta denar namesto plačila od c. kr. blagajnic in uradov do dne 31. dec. 1898 pri vseh plačilih in v potu zamenjave. Po preteku tega obroka ugasne vsaka dolžnost države zastran tega denarja.

(Avstro-ogerske železnice) so imele koncem leta 1895. daljino 30.146 km. in sicer avstrijske 16.476, ogerske 13.670 km. Prevozilo se je na vseh železnicah 145 milj. oseb in 104 milj. ton. blaga. — Dohodki so znašali skupno 320.000.000 milj. gld.

(Židov) je bilo na Dunaju leta 1830. med 313.873 prebivalci 5.814, — leta 1890. pa med 1.314.897 prebivalci že 118.495!

(Meteor.) Blizu Madrida je padel neki meteor na tla med močno svetlobo in razpokom. V mestu so mislili, da je potres. Iz tobačne tovarne so bežali vsi delavci. Pri tem so se podrle stopnice in je 17 ljudi mrtvih. Pa tudi več drugih nesreč se je pripetilo. Neki mož je skočil skozi okno na cesto. Iz šol so zbežali otroci in se jih je več poškodovalo. Trgovci so zapirali prodajalnice.

(Splaseni konji.) V Lvovu so se splasili dne 9. febr. štirje konji in pouzročili veliko nesrečo. Osem oseb so podrli. Eno delavko so tako pohodili, da je bila takoj mrtva. Za več sto goldinarjev blaga so konji uničili. Voznika, ki sta pustila konje brez varstva, je policija po velikem uporu zaprla.

(Grozen vihar) je na večer dne 6. febr. pouzročil ogromno škodo v novem Jorku v Severni Ameriki. V tem mestu in ostalih obrežnih mestih je podrli več hiš, nekateri kraji pa so pod vodo. Ponesrečenih je tudi veliko ljudi.

(Božji rop). Dne 5. febr. je na Dunaju Franc Werdau oropal oltarno podobo Matere božje v dominikanski cerkvi. Ukradel je dve srebrni kroni, zlato verižico, prstané in več drugih predmetov. Franc Werdau je gledališki igralec in doma iz Celja. Pred kratkim je zbežal iz deželne norišnice v Feldhofu pri Gradcu.

(Nesreča v kamnolomu). V Zagorju na kranjski meji je padel dne 1. febr. 44letnemu kamnoseku Jožetu Brezovcu štiri *ku težek* kamen na glavo. Prebil mu je lobanjo, da je revež kmalu umrl.

(Čuden otrok). V šlesvig-holšteinskih mestih kažejo čudno dete. Deklica Ivana Schmidt je bila rojena dne 2. marca 1889. Pri rojstvu je bila popolnoma navadne velikosti in tehtala 7 funtov. Čez pol leta je začela čudno rasti, in po dveh letih je tehtala že 90 funtov. Zdaj, ko je 7 let stara, tehta 169 funtov, okoli prsij pa je 110 cm široka. Tudi je nenavadno močna tako, da očeta lahko vzdiguje.

(Največji kos srebra) so pred kratkim izkopali v Aspeni v Koloradu v Severni Ameriki. Kos je 1650 kil težek, in so ga prodali za 180 tisoč mark.

(Roparski umor). Blizu Št. Vida pri Lipnici so dne 3. febr. v nekem gozdiču nasli ob cesti posestnika Lista umorjenega. Vrat mu je morilec dvakrat prerezal, mu prebil hrbtenico in prerezal mozeg. O morilu še ni sledu.

(Nesreča z revolverjem). V Kotarčah na Koroskem je bil 14letni šolar I. Domenik skrivaj kupil

revolver. V nedeljo je streljal vrane. Po nesreči je pa zadel 13letnega F. Kahlsbergerja v sence, da je bil takoj mrtev.

(Iz vojaškega zapora je ušel) v Plznu kaznenec Hrnek. Prebil je železje, v katero je bil vkle-njen, in ključavnico na vratih, in v dimnikarja preoblečen je pobegnil.

(Punt zaradi davkov). V Sali na Italjanskem je nastal med prebivalci punt zaradi povišanja davka na mere in vage. Bil je med vojaki in kmeti hud boj, v katerem so bili štirje kmetje ubiti, štirje pa ranjeni.

(Odlikovan rojak). V Kursku na Ruskem je dobil red sv. Vladimira IV. stopnje profesor Jerej Brezovar, rodom Slovenec. S tem dobi dedno plemstvo in pravico, da se njegovi otroci odgojujejo na državne stroške.

(Orožniški strašmestri) in sicer pravi, ne titularni, dobé namesto pušk revolverje in namesto kratkih sabelj dolge, kakoršne nosijo častniki.

Loterijne številke.

Gradec 8. februarja 1896: 8, 89, 73, 82, 34
Dunaj " " 35, 52, 2, 63, 37

Razglas.

Podpisano ravnateljstvo „Posojilnice v Mariboru, registrirane zadruge z omejenim poročtvom“ naznanja, da bo de redni občni zbor posojilničnega društva dne

23. februarja 1896

ob dveh popoldan v posojilnični pisarni se sledečim dnevnim redom:

- a) Poročilo nadzornišva o letnem računu,
- b) Sklepanje o porabi čistega dobička,
- c) Volitev dveh članov ravnateljstva,
- d) Volitev enega člana nadzornišva,
- e) Razni predlogi.

Ob enem se naznanja, da leži računski sklep za četrtinajsto upravno leto 1895 v posojilnični pisarni na splošni pregled p. n. društvenikom.

V Mariboru, dne 7. februarja 1896.

Ravnateljstvo.

Posojilnica v Mariboru

izplačuje in sprejema plačila samo v uradnih dnevih.

Uradni dnevi so torek, četrtek in sobota, izvenzmi praznike, in uraduje se v torkih in sobotah od 8. do 12. ure in v četrkih od 10. do 12. ure dopoldne.

Posojilnica obrestuje navadne hranilne vloge z 4% na leto.

Hranilne vloge, gledé katerih vložniki prevzamejo dolžnost četiri mesečne odpovedi, obrestujejo se z 4½% na leto. Ako se take vloge v 14 dneh po preteku odpovednega roka ne vzdignejo, zmatrajo in obrestujejo se za naprej kot navadne hranilne vloge z 4% na leto.

Obresti računajo se od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignjene obresti prištevajo se 1. januarja in 1. julija vsakega leta kapitalu.

Županstvo Cirkovce naznanja

Živinski sejem!

Na nedeljo, dne 1. sušca t. l. odpade; obhajal se bo de v soboto, dne 29. svečana t. l. Kupci se prijazno vabijo.

Županstvo Cirkovce pri Pragerskem, dne 10. svečana 1896.

Župan:

Anton Goliat.

Za pobožnost

Matere božje VII žalostij

in bližajoči se post priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Fr. Bezjakov molitvenik

„Žalostna Mati božja“.

Ta knjiga v 6. natisu obsega poduk o češčenju žalostne Matere Božje, pobožnost sedem petkov, razne molitve in pesmi, ter stane vezana v polusnje 70 kr., z zlatim obrezkom 80 kr. in v usnje z zlatim obrezkom 1 gld. 40 kr.

Najlepše darilo

za

godovne in svečane prilike.

Olinati portret 85x75 cm

Antona Martina Slomška,

najfineje po najboljšem izvirniku izveden, na plinalno napet, v zlatih kovinsko-barok, antik-barok ter črnih zlato okrašenih okvirih po 10, 12, 15 in 18 gld., dobiva se v trgovini

D. Hribarja v Celji.

Kaj je Anton Martin Slomšek Slovenecem, bilo bi preveč govoriti. Njemu se imamo zahvaliti za družbo sv. Mohora; njemu se zahvaliti za najboljše in najlepše pedagoške spise in domovinsko ljubezen v nemajoče pesni. On bil je najodličnejši buditelj naroda, in najbolj vneti zagovornik pravic Slovencev. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez slike tega slavnega moža, ki je in ostane vedni ponos in dika Slovencev. 7—10

V najem

vzeti želim hišo za trgovino v primernem kraju. Ponudbe naj se pošljejo upravnistvu tega lista. 2-2

Pes, črn, kocinast, lep po prsih bel, se je pred kratkim pritepel. Ako se zve pravi gospodar, naj se takoj oglasi pri Ivanu Piršu, posestniku na Prelogah p. Konjice.

Naznanilo.

Za viničarje in obiskovalce v obče obhajalo se bo de pri štaj. dež. sadnorejni in in vinogradni šoli v Mariboru od 3. do 7. sušca tekočega leta, podučevanje v požlah-tnenju traja, v rezitvi in zasadi amerikan-skih trt.

Posebno potrebnim viničarjem dovoli se podpora iz deželne premoženja.

Dotičniki naj se s svojimi prošnjami obr-nejo na ravnateljstvo deželne sadnorejne in vinogradne šole in tam zvejo tudi še druga potrebna pojasnila.

V Gradcu 5. februarja 1896.

Od štaj. deželne odbora

Javna zahvala.

Slavna štajarska hranilnica je blagovo-lila podariti dne 15. januarja t. l. nekate-rim posestnikom bizelske fare zdatne pod-pore v pospeševanje vinarstva. Za veliko-dušne darove se vsi obdarovanci tem potom najspodobnejše zahvaljujejo.

Na Bizelskem, dne 5. svečana 1896.

Andr. Mihelin v imenu vseh.

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riehl

ordinira vsaki dan za zobobolne od 8.—12. in od 2.—5. ure.

v lastni hiši

vrtne ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato, kavčuk ali platino podlago in plom-bira z zlato itd. po amerikankem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpo-polnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškim delom. Zobovje ne ovira čisto nič žvečenja ali govorjenja. 1—12

Razne

uradne pečate

najceneje priskrbi

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.